

tro & mission

inspiration | nærvær | holdning

Fodbold fører unge til tro

I LM ønsker vi, at stadig flere mennesker må møde Jesus. Derfor har Landsstyrelsen valgt at gøre 2018 til et bønnens år om vækkelse, hvor vi står sammen om at bede for vores land. Bed om, at flere danskere må lære Gud at kende.

Hver fredag året rundt mødes unge i Aakirkeby til sport – enten udendørs fodbold eller indendørs fodbold, volleyball og badminton. Bagefter tager de til kaffe i et hjem, hos en af dem, som plejer at komme til sport. Nogle vælger kun at sidde som publikum eller at komme til kaffe. For flere har LMU sport været vejen til det kristne fællesskab og til tro.

- Tak for alle dem, som har oplevet det kristne fællesskab gennem LMU sport.
- Bed om, at der må være plads til *alle* til LMU sport.
- Bed om, at den store opbakning fra både de unge og forældrene må fortsætte.

Leder udvisningsdømte i lovsang

LM ansætter i foråret Anna Lisbeth Sonne til hovedsageligt at arbejde med lovsang blandt flygtninge på Kærshovedgård

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

LM opruster for at hjælpe de udvisningsdømte kristne på udrejsescenteret Kærshovedgård nær Bording og Ikast. Fra foråret er Anna Lisbeth Sonne fra LM-kirken i Herning blevet købt fri en dag om ugen fra sit job som skolelærer på Midtjyllands Kristne Friskole. Hun er i dag frivilligt engageret i Bibelcaféen i Bording, hvor omkring 60 farsitalende mødes hver torsdag aften for at læse i Bibelen, bede og synge lovsange. Hun er særligt engageret i musikarbejdet, og ansættelsen skal give hende bedre tid til det voksende arbejde.

"Hvilket privilegie at få mere tid til at bringe håb til mennesker i en fastlåst situation. De er meget åbne

for evangeliet," forklarer hun og tilføjer, at antallet af deltagere i Bibelcaféen er vokset fra cirka 20 til 60 på to år. Dertil kommer, at mange af dem, der oprindeligt kom, er blevet flyttet fra Kærshovedgård og derfor ikke længere kommer i Bibelcaféen.

Anna Lisbeth Sonne oplever, at lovsang gør noget ved de udvisningsdømte flygtninge, som lever med en uvis fremtid.

"Det får fokus væk fra dem selv og fra de problemer, der holder dem vågne om natten. At få fokus hen på Jesus er den bedste medicin mod de problemer, de har."

Anna Lisbeth Sonne deltog som frivillig på en tværkulturel lejr i Hestlund i 2006. Her mødte hun kaldet til at hjælpe de farsitalende kristne.

ARKIVFOTO

Indre Mission ansætter formand på fuld tid

Hans-Ole Bækgaard forlader sit præsteembede for at koncentrere sig om formandsposten

AF KARIN BORUP RAVNBORG

Fra 1. februar 2019 kan Hans-Ole Bækgaard hellige sig sine opgaver som formand for Indre Mission (IM) fuldt ud.

Hovedbestyrelsen har nemlig besluttet at ansætte deres formand – foreløbig i fem år – for at give ham mere tid til at pleje de mange relationer både internt i bevægelsen og udadtil i IM's kirkelige og politiske netværk.

Det oplyser IM i en netop udsendt pressemeddelelse. Hans-Ole Bækgaard for-

lader dermed posten som valgmenighedspræst og daglig leder ved Aarhus Bykirke, hvor han har været ansat siden 2011.

Øge synligheden i den offentlige debat Det er første gang, IM har en formand, som er ansat til opgaven.

Ansættelsen har været nødvendig, fortæller forningens næstformand Metha Sørensen, fordi mængden af formandsopgaver har nået et omfang, der gør det vanskeligt at være frivillig og ulønnet.

Med fuldtidsansættelsen

af Hans-Ole Bækgaard vil IM styrke deres kommunikationsarbejde og synlighed i den offentlige debat.

"Vi vil gerne tale tydeligere og stærkere om de bibelske værdier og det kristne menneskesyn og styrke vores relationer i både det kirkelige og det politiske landskab," siger næstformanden.

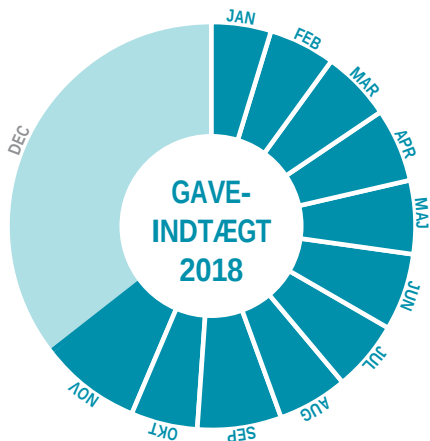
Oplever et stigende pres på kristne værdier Beslutningen kommer på et tidspunkt, hvor spørgsmål om seksualitet og kønsidentitet har fyldt meget i den offentlige debat.

"Vi er i dag involveret i

langt flere samtaler, udvalg og netværk end tidligere, og vi oplever et stigende pres på de værdier, som IM kæmper for," lyder det fra IM's generalsekretær Jens Medom Madsen, der i det daglige arbejder tæt sammen med formanden.

For LM er det en positiv nyhed, at IM har valgt at styrke formandsposten, siger generalsekretær Søren Skovgaard Sørensen:

"Hans-Ole Bækgaard er dygtig til at netværke politisk og kæmpe i medierne for nogle af de sager, vi i LM står sammen med IM om at fremhæve."

Der mangler 5,7 millioner

Det er nu, din gave skal gives. Traditionen tro er det i december måned, vi har brug for den store gave. Vi har været godt med i forhold til tidligere år. Faktisk har vi rundet 10,4 millioner kroner, hvilket vi er meget taknemmelige for. Samtidigt er det i årets sidste uger, vi erfaringsmæssigt får de nødvendige gaver ind til at dække årets mange aktiviteter i ind- og udland. Tak for alle bidrag! Både i årets løb og her i de sidste uger. Målet er en gaveindtægt på 16,1 millioner kroner. *Johnny Lindgreen, Resursechef*

MINDEORD ▶

Det var med stor sorg, vi modtog budskabet om Solveig Kronborgs død den 5. november 2018 efter kort tids sygdom. Ved begravelsen den 12. november i Ølgod Kirke talte pastor Flemming Mose Lauridsen ud fra Johs 3,16-17, som var Solveigs ord. Solveig voksede op i Gødsvang som den ældste af fem søskende. Få år efter giftermålet med Johannes købte de en ejendom i Lindbjerg. Da den blev solgt til sønnen Hans, købte de hus på Bakkevej i Ølgod. Vi har gennem venskab med Solveig haft mange gode stunder sammen i hjemmet først i Lindbjerg, da børnene var små, og senere her i Ølgod. Ved samtalerne er der blevet vendt meget både dagligdags og åndeligt. Hjemmet bar præg af

Solveigs mange gøremål, både inde og ude. Hun var positiv og imødekommende og vil blive savnet her i Ølgod-kredsen, hvor hun var med på både kaffeholdet og i strikkekredsen. Solveig havde et stort hjerte for genbrug og var med til at starte LUMI Genbrug op i Skjern, Da hun var uddannet i en tøjbutik, var det især tøjet, som hun lagde meget arbejde i. Æret være Solveigs minde. *Irene og Søren Christensen Ølgod*

Tro & Mission bringer gerne mindeord. Hvis det er længere end 1.000 anslag inklusive mellemrum, forbeholder redaktionen sig ret til at forkorte det.

AF EMIL SOLGAARD

I min opvækst stødte jeg mest på begrebet "kald" i forbindelse med missionærkald og præstekald. Jeg tror, det er en ret snæver forståelse af kald. Når Jesus kalder, forstår jeg det som, at han først og fremmest kalder os til at følge ham, være sammen med ham og lytte til ham. I følgeskabet med ham vil vi komme til at ligne ham mere og mere. Derudover kan man godt blive kaldet til bestemte opgaver. I Bibelen er der både nogle, der bliver kaldet til at forkynde omvendelse og dom, til at gå ind i politik

EMIL SOLGAARD ▶▶ Kaldet til Peru er et kald, der kan ændres. Kaldet til at følge Jesus og leve et liv, som vidner om ham, gælder til gengæld altid

Kaldet larmede for meget

"Opgaven kan ændre sig. Men vores primære kald til at følge Jesus gælder altid," siger kommende Peru-missionær

og til at bygge en mur. Kald er altså ikke noget, der kun gælder for missionærer og præster. For mig er kaldet til at være missionær lige så stille steget og steget i lydstyrke. Som lille dreng var jeg fascineret af missionær-lysbilleder og -fortællinger. Fremmede dyr, kulturer og sprog har interesseret mig gennem hele min skolegang. Efter 3.g ledte et jobafslag til, at jeg blev volontør for en missionærfamilie, der skulle til Tanzania. Det gav mig et større indblik i, hvad det ville sige at være missionær uden for Danmark. Sange og forkyndelse blev

ved med at kalde mig mod mission i udlandet. Jeg blev gift med en kvinde, der gik med lignende missionærtanker, og mens vi har kendt hinanden, er folk blevet ved med at prikke til os: "Kunne det ikke være noget for jer?", "Det tror jeg, I kunne være gode til". Nu larmede kaldet så meget, at vi ikke kunne ignorere det mere, så vi kontaktede LM for at høre, om de kunne bruge os. Vi blev bedt om at gå hjem og tænke og bede mere over, hvilket land vi skulle søge mod. I den proces pegede pilen mod Peru, og det gør den stadig. Kaldet til Peru er med til at

give mig en ro og en vished om, at jeg er det rigtige sted lige nu, men det er et kald, der kan ændres. Kaldet til at følge Jesus og leve et liv, som vidner om ham, gælder til gengæld altid.

ESSENS ▶

Advent – et opråb til mission

AF CARSTEN SKOVGAARD-HOLM
VICEGENERALSEKRETÆR
CSH@DLM.DK

Så er det advent. Kransen er fremme. Jesus kom, og han kommer. Det er det, advent går ud på. Vi markerer og fejrer, at Jesus kom første gang. Samtidig har vi fokus på, at han kommer igen anden gang. Jo, indtil videre kræver det tålmodighed. For han lader vente på sig. Men Jesus kommer igen før eller senere. Det fik hans nærmeste venner at vide: "Den Jesus, som er blevet taget fra jer op til himlen, skal kom-

me igen på samme måde, som I har set ham fare op til himlen" (AgG 1,11). Hvornår kommer han så? Det ved vi ikke. Men det er, som om vi faktisk har indflydelse på, hvornår det sker. Jesus siger i Matt 24,14: "Dette evangelium om Riget skal prædikes i hele verden som vidnesbyrd for alle folkeslag, og så skal enden komme." Når evangeliet er nået ud i alle verdenshjørner, sker Jesu genkomst. Det vil altså sige, at vi skal arbejde med fuld kraft på udbredelsen af evangeliet, før Jesus kommer igen. Der er en opgave, som vi må gøre færdig inden Jesu genkomst. Inden den endegyldige advent finder sted. Stor missionsindsats kan fremskynde genkomsten. Lille missionsindsat

kan forsinke den. Det er en mærkelig tanke, at vi i missionsarbejdet har indflydelse på, hvornår Jesus kommer igen. Men det er også en stor tanke. Det er en vigtig opgave, Gud kalder os til at arbejde med på. Derfor er advent også et opråb til mission. Alligevel er det ikke først og fremmest geografien, der tæller i evangeliets udbredelse. Det handler allermost om at nå mennesker. Det er ikke, fordi Jesus er ubeslutsom, at han ikke er kommet igen endnu. Tværtimod er han fast besluttet på, at så mange mennesker som muligt skal blive frelst før lukketid. Derfor venter han. Som Peter skriver: "Herren er ikke sen til at opfylde sit løfte, sådan som nogle mennesker, men han har tålmodighed med jer, fordi han vil, at

ingen skal gå fortabt, men at alle skal nå til omvendelse," 2 Pet 3,9. Det er altså af kærlighed, Jesus venter. Fordi han vil være sammen med så mange mennesker som muligt i evigheden. I virkeligheden er evangeliet nået rigtig langt ud i verden. Til fjerne egne. Så måske er Jesu genkomst tættere på, end vi nok ofte forestiller os. Eller måske bryder os om at tænke på. Formelt har der aldrig været så mange kristne i verden, som der er i dag. Dog er der stadig millioner, der ikke har hørt om frelsen i Jesus. Eller taget imod ham i tro. Derfor må adventens budskab om Jesu komme motivere os til mission. Lokalt og globalt. Hvad vil du i dit liv gøre ved opråbet til mission? Noget konkret?

tro & mission

Udgiver
Luthersk Mission
Industrivænget 40, 3400 Hillerød
T 48 20 76 60
E dlm@dlm.dk
W www.dlm.dk
Ekspedition: Man-fre 10-15 (onsdag dog 11.15-15)

Tryk Skive Folkeblad
Oplag 3.600.
ISSN 1601-975X
Tro & Mission (online)
ISSN 2446-4147

Kode til netudgave
184s for 4. kvartal 2018
183i for 3. kvartal 2018

Bibelicitater er fra den autoriserede oversættelse, © Det Danske Bibelselskab 1992.

Redaktion
T 48 20 76 80
E tm@dlm.dk
Nicklas Lautrup-Meiner, ansv. red.
E nlm@dlm.dk
Kaja Lauterbach, journalist/red.sekr.
Karin Borup Ravnborg, journalist
Ole Solgaard, journalist
Ideer og artikelforslag modtages gerne.
Avisens indhold er ikke nødvendigvis udtryk for LM's ledelses holdninger.

Abonnement
Danmark: 410 kr. pr. år.
Unge under 30 år: 190 kr. pr. år.
Udlandet (herunder Færøerne og Grønland): 510 kr. pr. år.
Netabonnement: 190 kr. pr. år (unge under 30 år: 100 kr. pr. år)
Alle beløb + 40 kr. i gebyr, hvis man ikke er tilmeldt betalingservice.
Abonnementet løber, til det bliver opsagt.
Ved adresseændring bedes oplyst både gammel og ny adresse.

Annoncer
Annoncer til næste nummer skal være redaktionen i hænde senest tirsdag den 11. december 2018.
Grundpris: Kr. 10,00 pr. spalte/linje
Småannoncer kun for private: 130 kroner for de første 25 ord (inkl. overskrift).
Derefter 6,50 kroner pr. ord.
Max. 50 ord i alt.

Støt LM
Gaver til missionsarbejdet sendes til konto 2230 - 0726496390 eller via MobilePay 66288.
Se også dlm.dk/stoet.

JESUS KRISTUS ►► De raske har ikke brug for læge, det har de syge

Hvor skal du fortælle om Jesus?

Deltagerne på Mission18 blev opfordret til at give deres taknemmelighed videre

AF ANNIKA RØNNE SCHMIDT

"Hvad er dit Jerusalem?" Sådan lød spørgsmålet efter et af møderne på Mission18, som blev afholdt tredje weekend i november. Mission er Luthersk Missions Unges årlige ungdomskonference med fokus på mission.

Konferencen fandt sted på Luthersk Missions Højskole i Hillerød, og dermed var rammen sat for en weekend i missionens tegn.

Mission i fokus

Under konferencen blev der både sat fokus på mission i Danmark og på Luthersk Missions internationale arbejde. Gennem personlige fortællinger, videoklip og lignende fik de 400 deltagere et indblik i nogle af LM's missionærer og volontørers arbejde. LM søger i øjeblikket 8 volontører til skoleåret 19/20. Disse stillinger kan der læses mere om på dlm.dk.

I forbindelse med mission i Danmark blev spørgsmålet om Jerusalem relevant. Spørgsmålet tog afsæt i Jesu ord til disciplene, om at bringe evangeliet ud til hele verden, men at de skulle starte i Jerusalem, altså der hvor de allerede var. På samme måde blev deltager-

Teologistuderende Kristoffer Enevoldsen satte i sine taler fokus på synden som en sygdom og Jesus som en læge.

ne opfordret til at starte der, hvor de stod. Nogle måske i deres klasse eller på arbejdet. Andre i fodboldklubben, eller hvor de nu færdes.

Hverdagskristen

Gang på gang opfordrede talere og missionærer de unge deltagere til, at de skulle lytte til Guds kald til dem.

Det kan være ved at rejse ud i verden som volontør, at fortælle om sin tro til kollegaer eller studiekammerater eller at vælge at studere

i en by, hvor der måske ikke er så mange kristne.

Rasmus Risbjerg, der bor og studerer i Aarhus, fortalte om sine erfaringer som hverdagskristen. Han lagde vægt på, hvor vigtigt det er at lukke andre mennesker ind i ens liv og tro.

Også Noa Bak-Pedersen, som er handikappet, var på scenen. Han fortalte om sit liv som paralympisk sprinter, noget han aldrig troede, ville blive muligt for ham.

"Jesus har givet dig et nyt liv, og det skal du være tak-

nemmelig for," udtalte Noa. Flere gange gennem Mission18 lød denne opfordring til at være taknemmelig og til at give taknemmeligheden videre til andre.

Jesus som overlæge Temaet for årets Mission var "Er der en læge til stede?". Gennem hele konferencen blev temaet inddraget på forskellig vis gennem scenedykning, taler, vidnesbyrd og journaler. Mange af møderne startede ud med oplæsning af en journal, ek-

sempelvis på en, der var syg af synd, og som derfor led af syndssygdom. En anden journal fortalte om en ældre mand, som havde henvendt sig til lægen efter sin død, og som på mystisk vis ikke længere havde nogen skavanker. Fælles for journalerne var henvisningen til overlægen dr. Jesus Kristus.

Kristoffer Enevoldsen, der studerer teologi i København, satte i sine taler fredag og lørdag fokus på syndssygdom. Han afsluttede en af sine taler med

spørgsmålet: "Har du erkendt diagnosen og er gået til 'lægen' med den?". Her ved pegede han på, hvor vigtigt det er at erkende, at man er syg af synden, og at den eneste, der kan helbrede en, er "lægen" Jesus Kristus.

Lektor på Dansk Bibel-Institut Finn Aa. Rønne lagde i sine prædikener vægt på, hvor vigtigt det er, at vi selv indser, at vi er "syge", før vi kan hjælpe andre "syge" hen til Jesus.

Forbøn for LM's udsendte Hvert møde blev afsluttet med bøn for et af de lande, hvor LM arbejder på at sprede Guds ord. Derved kunne deltagerne også selv få lov at være aktive ved møderne, når de i små grupper sammen bad for radioarbejdet, manglende regn, sproglige udfordringer og de andre ting, som volontørerne og missionærerne kæmper med.

Efter det sidste møde fik alle deltagerne en æske plastre med et bibelvers på: "De raske har ikke brug for læge, det har de syge" – Jesus Kristus, sammen med opfordringen til at gå til overlægen dr. Jesus Kristus i alle situationer.

Mission afholdes igen næste år den 15.-17. november 2019.

LS- NYT ►

Landsstyremødet (LS) den 23.-24. november. Ved generalsekretær Søren Skovgaard Sørensen

Missionæransættelse

Det norske ægtepar Margunn og Geir Tore Salmelid er udsendt af Norsk Luthersk Misjonssamband (NLM) til Mara stift, Kiabakari bibelskole. Da NLM lukker ned for sine ansatte i Tanzania, har LM lavet en aftale med dem om at forlænge deres ophold et år mere. På denne måde kan LM supplere stiftet med den hjælp, som de har ønsket, samt stadigvæk have to missionærenheder på Kiabakari bibelskole.

Nye projekter blev godkendt

LS har modtaget en række ansøgninger til projektpuljen, som er LM's konto, der anvendes ved tidsbestemte projekter. LS godkendte flere mindre projekter. Blandt andet arbejder LM Kids med at udgive en online-video-andagtsbog

til børnefamilier. Formålet er at tilbyde børnefamilier korte video-andagter på cirka fire minutter, hvor et bibelvers knyttes sammen med en hverdagssituation. Målgruppen er børn og familier både i LMBU – og potentielt bredere i kirke-Danmark – som har lyst til et alternativ til den traditionelle andagtsbog.

Besøg af Norea og missionærer

LS havde besøg af bestyrelsen for Norea Mediemiission. Budgettet for 2019 er noget større end de tidligere år, da Norea har besluttet at sætte et nyt projekt i 2019 – en ny hjemmeside på domænet tilliv.dk, som er målrettet de 18-30-årige, og som kalder sig selv kristne. Elementerne på siden skal både være tekst, video og lyd.

Desuden havde LS afsluttende missionærsamtaler med Lisbeth Reuss Schmidt (Cambodja) og Hanna Rasmussen (Etiopien). Hanna Rasmussen blev LM's sidste langtidsmissionær i Etiopien. LM er fortsat villig til at sende folk ud i kortere perioder, hvor vi kan være med til at gøre en forskel. Vi sender for eksempel to DBI-lærere ud for at undervise i teologi i 1. semester 2019. Men hovedsagelig er LM nu stoppet med at sende missionærer til Etiopien. På ledelsesplan vil

vi dog stadigvæk holde kontakten ved lige – og på den måde have fælles fokus på Guds mission.

Bed fortsat for vores hjemkomne missionærer.

Evaluering af Landsgeneralforsamling

LS oplevede en LGF, som tog godt imod formandsberetningen (som kan læses på www.dlm.dk). Der var fokus på kønsidentitet, støtte til familier og singler, mission i Danmark og international mission. På dette års LGF var der et stærkt fokus på bøn i praksis. Alle emner blev lagt hen til Gud efter drøftelserne. Vores afhængighed af hans tanker blev på denne måde synliggjort. LM er ikke statisk, og foreningen har nogle udførlige strukturer på afdelingsplan. Nogle afdelinger mærker et behov for at have mere fleksible arbejdsgange, så vi kan bevare vores vigtige missionsarbejde. For eksempel udfordres flere med at besætte bestyrelsesopgaverne. Kan vi forenkle nogle processer, så vi kan få mere tid til at være i mission, dér hvor vi er. LS vil arbejde videre med dette under overskriften "Forandre for at bevare".

Næste LS-møde er den 1.-2. februar 2019.

ROAR STEFFENSEN ►► Jeg fik en stærk oplevelse af, at vi har gang i noget, som Helligånden har lagt til rette

Peru-kirke sender missionærer til Colombia

LM-missionærs bibelundervisning på video har ført til samarbejde mellem kirker i de to sydamerikanske lande

AF KAJA LAUTERBACH

Søndag den 21. oktober prædikede Roar Steffensen ved en helt særlig gudstjeneste. Det var i en lille luthersk menighed i Colombias hovedstad Bogotá.

Roar Steffensen er ansat som pendlermissionær i LM på 30 procent til at lave bibelundervisning på video til brug i den lutherske kirke i Peru (I-ELP). Hvert år rejser han til Peru nogle uger for at møde de kristne direkte – og ikke kun på skærmen – og for at introducere nye videoer og give vejledning i at bruge videoerne.

I oktober blev hans rejse til Peru indledt med fire dage i Bogotá.

Nye samarbejdspartnere Kontakten til menigheden i Bogotá begyndte i oktober 2017, hvor menighedens præst, pastor Harold, tog kontakt til Roar Steffensen.

Den lille menighed havde tidligere været en del af en synode i Colombia med relation til Det lutherske Verdensforbund. Den havde de imidlertid forladt, fordi den var blevet for liberal og blandt andet var begyndt at tale om vielse af samkønnede par. Det kunne pastor Harold af teologiske og samvittigheds-mæssige grunde ikke være med til, fortæller Roar Steffensen.

I sin søgen på internet-

Den lille menighed i Bogotá samles i stueetagen i det hus, som præstens familie ejer. Roar Steffensen står til højre.

tet efter bogen *Jeg ved, på hvem jeg tror* af C.F. Wisløff på spansk var pastor Harold faldet over nogle af Roar Steffensens videoer med bibelundervisning, som han har lagt på YouTube. Videoerne er på spansk, som tales i det meste af Sydamerika, og derfor kan de bruges andre steder end i Peru.

Pastor Harold og Roar Steffensen har flere gange været i kontakt blandt andet via Skype, og Roar Steffensen fik hurtigt den tanke at lave relation fra menigheden i Bogotá til kirken i Peru. "Jeg tror, det vil være til gensidig gavn. Menigheden i Bogotá vil få resurser tilført, og det er et vigtigt næste skridt for I-ELP at begynde at sende missionærer. De er vant til at modtage og skal nu til at blive mere optaget af at gå videre med evangeliet," begrundet han.

Både kirken i Peru og den stedlige repræsentant for

FOTO: ROAR STEFFENSEN

det dansk/norske missionsarbejde i Arequipa tog godt imod ideen.

Kirken i Peru har besluttet at sende to-tre missionærer til Bogotá fra 2019, og Norsk Luthersk Misjonssamband (NLM) tilbød menigheden en plads på bibelskolen i Arequipa. Roar Steffensen fortæller, at samarbejdet også går den anden vej, da pastor Harold har lavet studiemateriale til kirken i Peru.

Stærk oplevelse

"Et stop i Bogotá på vejen til Peru denne gang var en rigtig god anledning til at komme forbi og bekræfte kontakten," siger Roar Steffensen og fortæller, at det blev en rigtig god oplevelse.

"Jeg fik en stærk oplevel-

se af, at vi har gang i noget, som Helligånden har lagt til rette."

Det gælder både pastor Harold, som han er overbevist om vil passe ind i den dansk/norsk/peruanske kontekst, og menigheden, som ser frem til, at missionærerne fra Peru kommer.

"De har følt sig meget alene, og gudstjenesten var gennemsyret af glæde og taknemmelighed over, at det kan lade sig gøre, og at det er nogen, der vil dem," siger han.

Ud over gudstjenesten og mange samtaler med pastor Harold var Roar Steffensen med ham rundt og besøge flere medlemmer af menigheden. Han er glad for muligheden for at møde

dem på deres hjemmebane.

Kirken i Perus ansvar Både Roar Steffensen og NLM's stedlige repræsentant har gjort meget for at udfordre og opfordre kirken til at gå ind i opgaven i Bogotá.

Den danske missionær synes, det er enormt positivt, at kirken har taget beslutningen om at kalde og sende missionærer, og han tror, det kan komme til at betyde meget for, at kirken opfatter sig selv som en selvstændig kirke.

"Det er vigtigt, at en kirke er selvudbredende, og at de får lagt det ud til menighederne som en fælles opgave," siger han og tilføjer, at det kun kan lade sig gøre,

fordi både LM i Danmark og NLM i Norge skyder penge i projektet.

"Men kirken i Peru havde ikke mistet noget, hvis de sagt nej. Tilskuddet fra Norge er nemlig en ekstrabevilling til missionsarbejde, og LM's bidrag går 'til mursten', forstået på den måde, at de 50.000 kroner, LM støtter med om året i to år, skal gå specielt til, at menigheden kan finde større og bedre lokaler."

"Menigheden holder gudstjeneste i et lille lokale i stueetagen i det hus, pastor Harold's familie ejer. Den søndag, Roar Steffensen var der, var der 20, og der er absolut ikke plads til flere, fortæller han.

Tanken er, at de skal finde noget, som de kan leje både til kirke og lejligheder, hvor missionærerne kan bo.

"Det er ikke LM's missionsarbejde, men ved at LM giver tilskud til huslejen, lægger man til rette for, at dem, vi støtter – kirken i Peru – kan drive missionsarbejde," forklarer Roar Steffensen.

"Men hvem ved, om der her er en åbning for LM på lidt længere sigt?"

"Bogotá ligger geografisk tæt på Peru, sproget er det samme, og kulturen har store fællestræk. Jeg synes, det her er en god måde, kirken i Peru kan starte på og få erfaringer med mission over grænser."

Debat-spalten er alene udtryk for skribentens egen holdning. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte indlæg, der fylder mere end 2.000 anslag inklusive mellemrum.

SYNSPUNKT ►

Måske kunne lønnede LM-frimenighedspræster også løse opgaver på landsplan

AF EBBE KAAS
BRÆNDSTRUP

I Tro & Mission 19. november har frimenighedspræst i Tarm Andreas Ipsen et fint og sobert indlæg, hvor han spørger ind til min holdning ved at drage paralleller mellem folkekirken og LM-frimenighedens brug af præsten som fast forkynder.

Det er sandt, at LM-fri-

menigheder benytter sig meget af de afdelingskaldede prædikanter, og at det således ikke er frimenighedspræsten, som prædiker hver søndag. Men det gør folkekirkepræsten for en bymenighed heller ikke.

Min tanke med paralleliteten var også at stille skarpt på: Hvorfor i det hele taget have en lønnet præst ansat? Måske skulle man i større grad tænke i evangelister,

frivillighedskoordinatorer, diakoner, personer med ansvar for børne- og teenarbejde, ungdomsarbejde, seniorarbejde genbrugsarbejde og meget andet.

Jeg tror aldrig tidligere i LM's historie, der har været så mange lønnede medarbejdere i Danmark som nu. Samtidig med at forståelsen for at arbejde uden for menighedens rammer ikke er særlig stor.

Tidligere i LM-sammenhænge havde man lønnede prædikanter til at varetage opgaver, som var vanskelige for ikke-lønnede prædikanter at klare. Det kunne være teltmøder og møderækker, og de lønnede prædikanter var både små og store steder. Tendensen i dag er en større fokusering på ens egen lokale menighed. Der er positive ting ved dette, men også

åbenlyst negative.

En stor og mellemstor klassisk LM-kreds som Videdæk, Esbjerg, Haderslev, Aabenraa, Rønne og Betanien i Hillerød har typisk ingen lønnede medarbejdere. Modsat har relativt små frimenigheder med 30-40-50 medlemmer en deltidsansat præst. Det er ikke en bæredygtig prioritering af de økonomiske midler talt set i LM-systemet. Der

er for mig at se en overhængende fare for at bruge økonomiske midler "bare på sig selv".

Man kunne måske forestille sig, at de lønnede frimenighedspræster bar en større del af lejrarbejdet, bibelcamping, børne- og ungdomsarbejdet og etablering af flere genbrugsbutikker på landsplan, altså blev en del af noget større end lige den lokale frimenighed.

JØRGEN SKYDSTOFTE ►► Det var en Guds gave at arbejde med Guds ord i så mange år. Selv om det var computerarbejde, havde jeg en prædikestol for hele Danmark

Han har prædiket for hele Danmark

Jørgen Skydstoftes stemme bliver genkendt fra radio-serien "Vejen gennem Bibelen"

AF KAJA LAUTERBACH

Lise og Jørgen Skydstofte er en enhed. Pensionistparret, der nu bor i Ølgod, har været fælles om de ting, de har engageret sig i, siden 1972, hvor de blev ansat som præstepar i Ansager.

"Vi havde hver vores opgaver, men gjorde det sammen. De betalte for én, men de fik to," siger Jørgen.

Befrielseslitteratur

Lise og Jørgen, der stammer fra henholdsvis Sønderjylland og Nordsjælland, boede på Østerbro i København, mens de tog deres uddannelser. Lise som tegner og landmåler og Jørgen som teolog.

Jørgen læste på Københavns Universitet (KU) i 1960'erne. Han fortæller, at pensum var meget fast, og at det var ikke muligt at få lov at inddrage litteratur, der kom fra USA, Canada, Norge og Sverige.

"Det gjorde, at jeg og ti andre kommende kristne ledere, der også læste på KU, havde en følelse af at blive snydt. Derfor samlede vi i det, vi kaldte teolkredsen, og læste det selv," siger han.

"Vi var ikke som sådan utilfredse med universitetet, men det var lidt vores ungdomsoprør. Det førte også til, at vi havde en dobbelt udrustning, når vi skulle til embedseksamen, fordi vi havde sat os ind i stof ud over pensum."

De opfattede det ekstra stof som befrielseslitteratur. Både teologisk set, men også fordi det, at de havde sat sig ind i ekstra stof, befriede dem fra en negativ grundholdning til dem som konservative kristne.

Teol-kredsen udviklede sig senere til Dansk Bibel-Institut (DBI), der blev stiftet den 15. juni 1972. Da Lise og Jørgen sidst på året flyttede til Ansager præstegård, flyttede DBI's kontor med.

Opstarten af KG Midt i 1970'erne kom Jørgen med i en gruppe, der arbejdede med tanker om et kristent gymnasium.

Resultatet blev, at Det kristne Gymnasium (KG) i

Lise og Jørgen Skydstofte, der er henholdsvis 75 og 74 år gamle ved deres yndlingsmaleri af kunstneren Allan Skuldbøl. Jørgen er for nylig stoppet som prædikant i LM, men de tager stadig ud og holder ældremøder sammen – både i LM og i IM.

Ringkøbing startede op i 1979 i lejede lokaler. Det første hold bestod af 60 elever i tre 1. g-klasser. 40 af dem boede på kostafdelingen.

Der var enighed i gruppen om, at det måtte koste det samme at have en elev på KG som på efterskole, og så måtte de indrette økonomien og byggeriet efter det.

Jørgen blev forstander for kostafdelingen og underviser i kristendomskundskab og studentereksamensfaget religion.

Men før KG's start i 1979 tog Jørgen rundt i fem år og holdt møder og informerede om KG sideløbende med sin præstegerning i Ansager. Det blev meget omfattende – omkring 150 møder om året – og derfor gjorde de op med hinanden, at det var et fælles projekt. Lise tog med til mange informationsmøder, mens hendes mor, der boede hos dem, passede børn.

Ved møderne prædikede Jørgen først og informerede så om KG og DBI ved kafebordet.

"Det var altid en fantastisk oplevelse at stå foran mange mennesker. Jeg er af den opfattelse, at når troens folk hører forkyndelse med frigørende evangelium, mangler der ikke penge. Det fører nemlig til bøn og til, at

de lukker pengepungen op," siger han.

Plejebørn og familieliv
Lise og Jørgen har to børn og desuden har de både i København, Ansager og Ringkøbing haft børn i familiepleje. Familien og plejebørnene blev Lises livsgerning.

Da en sagsbehandler kom på besøg i præstegården i Ansager, udbrød hun:

"24 værelser – her kan I have mange plejebørn."

Det blev dog kun til fem. Det ene var en multihandicappet muslimsk pige, Najad. Hun skulle have hjælp til alt og havde ikke ret meget sprog, men hendes forståelse var fuldt udviklet.

Mens familien boede i Ringkøbing, skete det flere gange, at 8.-9. klasse fra Ringkøbing skole kom på besøg i forbindelse med temaundervisning om etik. Så holdt Lise Najad hjemme og havde mulighed for at fortælle de unge om Bibelens syn på menneskers værdi.

Najad er nu 42 år og bor i et bofællesskab i Videbæk, hvor Lise og Jørgen besøger hende fast en gang om måneden.

For en muslimsk familie bliver det opfattet som en skam af få et handicappet barn, og derfor ville Najads biologiske familie ikke have noget med hende at gøre.

Hun opfatter Lise og Jørgen som mor og far, men de må ikke adoptere hende, fordi hun ikke kan give udtryk for, at hun gerne vil. Af samme grund må de heller ikke få hende døbt.

"Heldigvis må vi tro, at hun bliver frelst ved vores tro," siger Jørgen.

Sygdom og genoptræning
Jørgen Skydstofte har altid haft mange kasketter på samtidig.

"Jørgen har uanede kræfter – og en Gud, der giver de svage kraft," beskriver Lise og tilføjer, at hun oplever det som en nådegave til at skabe og sætte nyt i gang.

Sideløbende med opgaverne som sognepræst og på KG var han ansat i hæren i over 30 år som feltpræst. Han var udsendt til Cypern et halvt år i 1976 og har været med på mange øvelser på Borris Skydeteræn sammen med den bataljon, han hørte til.

Men en dag kunne helbredet ikke holde til det hårde liv længere. I 1987 blev han syg og måtte igennem en syvdobbel bypassoperation. Lægerne var nødt til at pumpe blod fra hans ben op til hjertet, og det førte til, at der gik koldbrand i benet, så det måtte amputeres.

Derefter var der en hård tid med genoptræning. Han

havde ikke mistet Guds ord og sin teologiske og faglige viden, men havde ikke noget sprog til at kunne få det ud.

Han øvede sprog og tale ved at skrive Kristeligt Dagblad af på en skrivemaskine, og ved at han og Lise så tv og talte om programmerne.

"Den første gang jeg rigtig talte, var, da jeg på tv havde set tyske Mathias Rust lande sit lille Cesna-fly på Den røde Plads i Moskva og ville fortælle Lise det," husker han.

En dag havde sygehuset inviteret en mekaniker med benprotese til at komme på besøg, sådan at han kunne se, at det kunne lade sig gøre at komme til at gå igen. Nærhukommelsen og evnen til at finde vej er dog aldrig rigtig kommet igen.

Verdens bedste opgave
Efter 14 år stoppede Jørgen på KG i 1993. Det skyldtes en kombination af helbredsproblemer og uenigheder. Til det siger han:

"Vi skal øve os i at være uenige og i at tilgive, sådan at det ikke får lov at ødelægge troens fællesskab."

Efter KG-tiden blev han ansat i Norea og fik det, han kalder "verdens bedste opgave", nemlig at oversætte og redigere radio-programserien *Vejen gennem*

Bibelen.

Lektor Jens Olsen var begyndt at oversætte det amerikanske baptistiske materiale til dansk luthersk sammenhæng, men kunne ikke overkomme det ved siden af sit arbejde på KG og måtte stoppe efter 385 programmer.

"Med 2.767 programmer, nåede jeg hele vejen igen i august 2001," siger Jørgen.

"Det var en Guds gave at arbejde med Guds ord i så mange år. Selv om det var computerarbejde – jeg sad bag skærmen som en anden Jens Vejmand – havde jeg en prædikestol for hele Danmark."

Det kan være svært at måle på, hvor mange, der lytter til radioprogrammer, men Jørgen møder af og til taxachauffører, håndværkere og andre, der fortæller, at de kender hans stemme fra *Vejen gennem Bibelen*.

Han foreslår, at man hører *Vejen gennem Bibelen* sammen i sin bibelstudiegruppe og så taler om det bagefter.

Kan altid se nye veje
Da Jørgen var færdig med at lave *Vejen gennem Bibelen*, fik han en opringning fra Jørgen Haahr i LM i Ølgod.

Han var med i en gruppe, der arbejdede på at lave en valgmenighed. Årsagen var, at de følte sig tilsidesat ved præstevalg flere gange i træk, og de ville gerne invitere Jørgen til at holde en prøveprædiken.

Jørgen blev ansat som præst fra december 2001. Ølgod Valgmenighed fik hurtigt over 300 medlemmer, og da de ikke længere skulle betale kirkeskat til sognet, betød det, at kirkeskatteprocenten blev hævet. Det gav utilfredshed fra sognets øvrige beboere, der bebrejdede den nye valgmenighed.

"Trods modgang har jeg haft et jævnt og muntert, virksomt liv i åndelig henseende. Man får ikke noget, hvis man ikke slås for det, og jeg takker Gud for, at han har givet mig evnen til at gøre det," siger Jørgen, og Lise tilføjer:

"Jørgen kan altid se nye veje – og jeg er med på den værste og er aldrig blevet skuffet."

FOTO: KAJA LAUTERBACH

TEMA | DIGITALE MEDIER

GURLI SOLGAARD ►► De elektroniske medier giver nogle muligheder, men de skaber også stress og manglende fokus

Bog bekræftede mine bekymringer

Som lærer oplever Gurli Solgaard, at børn har fået sværere ved at koncentrere sig. "Digital demens" peger på, at elektroniske medier kan være skyld i det

AF KAJA LAUTERBACH

Det var vand på Gurli Solgaards mølle at læse bogen *Digital Demens* af den tyske forfatter Manfred Spitzer.

"Jeg har altid været en lille smule bekymret for, hvad de digitale medier gør ved os, og derfor var jeg ikke i tvivl om, at jeg skulle læse den bog og høre, hvad den tyske hjerneforsker har at sige om det spørgsmål," siger hun.

Men hun blev også lidt provokeret, da hun læste bagsideteksten på bogen, hvor han taler om "nedbrydning af hjernen". Det syntes hun, var ret voldsomt, og tænkte: "Hvad mener han med det?"

Blev bekræftet
Da Gurli Solgaard kom i gang med at læse bogen, blev hun bekræftet i nogle af de bekymringer, som hun tidligere havde haft inderst inde.

Som lærer har hun observeret, at der over de senere år er sket en forandring hos de børn, hun underviser.

"Jeg oplever, at børn har svært ved at koncentrere sig og fordybe sig. Mange bliver også hurtigt trætte og giver

"Som kristne skal vi altid spørge, om det, vi har med at gøre, er godt for mennesker," siger Gurli Solgaard.

op, når de står over for en svær opgave," siger hun og påpeger, at vedholdenhed og koncentration generelt er ret vigtigt, når man skal lære nyt.

Hun arbejder typisk med børn i 1.-3. klasse og konstaterer, at iPads vænner børnene til de hurtige og lette løsninger. Dermed går de glip af den langsomme og bedre indlæring, der sker, når de får tingene igennem hånden ved selv at tegne og skrive.

Bygger på forsøg
Gurli Solgaard har spurgt sig selv, om de forandringer, hun oplever hos børnene, mon

iPads vænner børn til hurtige løsninger, så de har fået svært ved at fordybe sig, oplever lærer.

skyldes det store forbrug af tv, internet og computerspil, som mange børn har.

"Her bliver de bombarderet med en frygtelig masse indtryk. De bliver passivt underholdt, og det gør, at de ikke bruger hjernen i samme omfang, som hvis de selv var aktive. Manfred Spitzer skriver nemlig, at hjernen skrumper, når den ikke bliver brugt," siger hun og understreger, at det ikke bare

er løse påstande.

"Som hjerneforsker begrundet han sine holdninger ud fra forsøg og forskning, der viser, at hjernen er dynamisk og udvikler sig ved at blive brugt," siger hun.

Det bedste?

Gurli Solgaard er enig i Spitzers markante kritik, men savner måske et par nuancer om, at der trods alt også er fordele ved den digitale

verden. Hun føler sig derfor lidt delt og udfordret i hverdagen på Bøgballe Friskole, hvor man har indført iPads.

"Nogle gange hader jeg dem, og andre gange nyder jeg dem, for jeg kan se, at de elektroniske medier giver nogle muligheder, men også skaber stress og manglende fokus," siger hun.

Digital Demens er udgivet på forlaget Fokal, som er en del af Forlagsgruppen Loh-

se, men den behandler ikke emnet ud fra et kristent perspektiv – den handler kun om, hvad den digitale verden gør ved mennesker.

"Som kristne skal vi altid spørge, om det, vi har med at gøre, er godt for mennesker, og derfor er bogen også værd at forholde sig til som kristen," siger Gurli Solgaard.

"De digitale medier er uhyggeligt afhængigheds-skabende, og de påvirker både sind og krop negativt. Derfor skal vi hjælpe børn – og hinanden – til at begrænse brugen af dem."

Hun mener, at ligesom forældre gør alt for at vejlede deres børn i for eksempel trafikken, skal de også sætte rammer for skærmtid og brug af de digitale medier. Børn kan nemlig ikke selv sætte de nødvendige grænser.

Som lærer oplever hun, at forældrene gerne vil sætte rammer og modtage ideer til andre aktiviteter. Her peger hun konkret på, at det er vigtigt at være nærværende og i øjenkontakt med børnene, inddrage dem i hverdagsaktiviteter i hjemmet, tage ud i naturen og være fysisk aktive sammen.

Er YouTube gavnligt eller spild af tid?

Videoerne kan både være en hjælp og en tidsrøver, vurderer skoleelev Juliane Høeg

AF JULIANE HØEG

Digitale medier er efterhånden blevet en del af de fleste danskers hverdag. For mig personligt sluger det meget af min tid.

Mit mest brugte medie er YouTube. Det er en hjemmeside, hvor personer kan lægge videoer op om næsten alt mellem himmel og jord. YouTube er en af de allermost brugte hjemmesider i verden. Hver dag bliver der set omkring fem milliarder videoer.

Jeg bruger selv mest YouTube som afslapning. Det er

en fantastisk måde at koble af på. Jeg kan sidde og høre mennesker, som jeg tænker er interessante, fortælle om deres liv, uden at jeg behøver at bidrage med noget. Jeg ved, at mange af mine jævnaldrende venner har det på samme måde.

Jeg synes selv, at YouTube har mange kvaliteter. Man kan følge med i andres liv, og der er videoer, der omhandler stort set alt. Man kan lytte til musik, se på strikkeopskrifter og høre forklaringer på, hvordan man laver andengradslikninger. Der er informationer om alt, hvad man vil vide mere om. Jeg

bruger også selv YouTube som en mulighed for at blive bedre til at forstå engelsk. Jeg ser stort set kun engelske youtubere, fordi så føler jeg, at jeg ikke helt spilder min tid.

Men YouTube har også en bagside. Jeg kender i hvert fald fra mit eget liv til, at jeg sidder og bare lige skal se en video. Jeg klikker på den næste video, YouTube foreslår, og sådan fortsætter det bare. På den måde kan det ende med, at jeg har siddet i tre timer og set på indholds-løse og ligegyldige ting. Det er utrolig svært at styre, og det er en fælde.

Mange youtubere forsøger også at fremstå så ægte og realistiske som muligt, selvom det aldrig bliver helt virkelighedsnært, at de sidder og snakker til et kamera. Problemet er bare, at vi ikke ved, hvad der foregår, når kameraet ikke er tændt. Vi ved jo ikke, om de udgiver sig for at være en helt anden.

Med YouTube ligesom med så mange andre ting, tror jeg, at man skal have en balance. Jeg synes, det er helt okay at ville slappe af og se forklaringer på algebra. Det er bare nødvendigt at kunne håndtere, hvor meget tid man bruger.

Juliane Høeg fra Holstebro er 15 år og går i 9. klasse. I uge 48 var hun i erhvervspraktik på LM's sekretariat.

TEMA

LYKKE MØLLER KRISTENSEN ►► Forældre skal snakke mere med deres børn om digitale medier og reflektere sammen med dem om deres medieforbrug

Der er enorme bivirkninger ved digitale medier

Professor advarer om sundheds- og samfundsmæssige konsekvenser af stort mobilforbrug

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Der er en overvældende mængde forskning, der peger på de skadelige virkninger, som digitale medier har på menneskers og især børns sundhed, læring og sociale kompetencer. Det var essensen af hjerneforsker Manfred Spitzers foredrag om emnet på KLF Kirke & Mediers konference med titlen *Samfund på digital deroute*.

Den tyske læge og professor ved universitetet i Ulm og flere andre foredragsholdere talte imod den gængse holdning, at mobiltelefoner og internetbrug er med til at fremme børns læring i skolen. Tværtimod peger adskillige forskningsforsøg på det modsatte, forklarede de. I den efterfølgende paneldebat med deltagelse af fagfolk og politikere fra fire forskellige partier var der flere, der ønskede en undersøgelse af, om det reelt havde en positiv effekt at bruge mobiltelefoner i undervisningen.

Digital revolution har enorme bivirkninger. Den tyske professor og forfatter til bogen *Digital Demens*, der tidligere på året udkom på Lohses Forlag Fokal, understregede flere gange kraftigt, at han ikke bare udvalgte noget forskning og overså andet:

"Det er den videnskabelige litteratur, der peger på det her. Det er ikke mig, der finder på det."

Han og flere andre pegede på, at sider som Facebook, Google og Amazon er bygget op omkring computere med kunstig intelligens. Computeren lærer brugernes interesser at kende, så den kan forudsige, hvad de vil være interesseret i at købe. En anden udfordring er spil, som er designet til at give brugeren afhængighed af eller tilknytning til spillet.

Men konsekvenserne af den digitale revolution er også rent sundhedsmæssige, advarede professoren og talte om en stigende fore-

Den tyske professor Manfred Spitzer var hovedtaler ved Kirke & Mediers konference med titlen *Samfund på digital deroute*.

komst i forhøjet blodtryk, stress, overvægt og dårlig kropsholdning.

Skærmbrug påvirker øjets udvikling negativt. "I Syd Korea ser den gennemsnitlige unge på sin telefon 5,5 timer dagligt," fortalte professoren og understregede, at dertil kom andre skærme såsom tv og computer. De mange timers skærmbrug fra en tidlig alder får indvirkning på børnenes syn. Således er 95 procent af børn og unge under 20 år nærsynede i Syd Korea.

Også i Europa er andelen af nærsynede i stærk vækst. Hvor det i de europæiske befolkninger generelt er 30 procent, der er nærsynet, er det omkring 50 procent

Der er sammenhæng mellem mængden af tid på Facebook og risikoen for depression og selvmord

Manfred Spitzer

af de 0-20-årige. Problemet skyldes, at øjet ikke er færdigudviklet før midt i tyverne. Når det mange timer dagligt stiller skarpt på en skærm på tæt afstand af øjnene såsom en smartphone, får det negativ indflydelse på øjets udvikling.

Men også dele af lyset fra de små og store skærme er et problem og forårsager søvnproblemer i alle aldre. Smartphones, tablets og andre skærme udsender lys, og øjet er ikke skabt til stærkt lys om aftenen, understregede professoren. Det får hjernen til at tro, at det stadig er dag, når det i virkeligheden er sengetid. Resultatet er for lidt søvn og dermed et mindre udbytte af skole- eller arbejdsdagen derpå.

"Brug ikke en farveskærm efter aftensmaden," opfordrede han og uddybede, at tv'et ikke er det største problem, fordi det ofte står længere væk end eksempelvis en tablet, som trods den mindre størrelse er langt tættere på øjnene.

Påvirker humør og medfølelse
Den tyske professor præ-

senterede også flere forskningsresultater, der peger på, at Facebook gør folk mere triste. Der er sammenhæng mellem mængden af tid på Facebook og risikoen for depression og selvmord, fortalte han og understregede, at sammenhæng ikke nødvendigvis betyder, at Facebook-brug skaber depression. De mange resultater peger dog alle i samme retning, sagde han og understregede, at især kvinder er udsatte.

De mange skærme påvirker ikke kun menneskers humør, men også deres evne til at have medfølelse med andre, sagde han og trak flere avisoverskrifter frem, hvor folk var gået forbi andre i nød eller sågar havde filmet dem, men ikke hjulpet dem. Professoren fortalte, at det i hans hjemland er kommet så vidt, at politikerne i øjeblikket diskuterer at lave en lov, der gør det forbudt at filme døende, og han undrede sig over, at Tyskland som samfund er kommet til et punkt, hvor en sådan lov er nødvendig.

De mange avisoverskrifter blev støttet op af forskningsresultater. Et af dem

pegede på, at jo mere tid teenagere bruger foran skærmen, desto mindre empati har de over for deres forældre og jævnaldrende.

Negativ effekt på karakterer
Et tilbagevendende spørgsmål for både den tyske professor, de øvrige foredragsholdere og i den efterfølgende paneldebat var, om det er en fordel at bruge digitale medier i skolen. Her bidrog den tyske professor med forskningsforsøg, der viser, at der ikke gives bedre karakterer, hvis elever har computer eller tablet til rådighed. Tværtimod distraherer skærmene eleverne, fordi skærmene også kan bruges til sociale medier, spil og andet i undervisningstiden.

Faktisk viser forskningsforsøg, at alene det at have telefonen liggende foran sig eller i lommen, uden at den ringer eller lignende, har indvirkning på både hukommelse og præstation, påpegede professoren.

Reflekter med de unge om medieforbrug
I et efterfølgende indslag

Både i foredrag og i sin bog *Digital Demens*, som blev udgivet på Lohses Forlag tidligere på året, bygger Manfred Spitzer på videnskabelige undersøgelser.

FOTO: KLF, KIRKE & MEDIER

ved forfatter Lykke Møller Kristensen gjorde hun sig til talsmand for, at forældre skal snakke mere med deres børn om digitale medier og reflektere sammen med dem om deres medieforbrug.

"Vi skal ikke bare sige til børnene: 'Du går op i likes. Det skal du lade være med.' Vi skal tale om tingene på en reflekterende måde," sagde hun og gav et eksempel fra et gymnasium, der havde haft succes med at reducere mængden af de unges tid på digitale medier. Her havde de fået de unge til at reflektere over, om det at mange af dem ofte havde hovedpine, kunne have noget at gøre med deres brug af mobilskærmene.

Konferencen var en del af KLF Kirke & Mediers projekt Mediomod, der er sat i verden for at opmuntre til bevidst medieforbrug. Organisationens traditionelt arbejder med at sikre, at kristen kultur og værdier får en naturlig plads i medierne, men har ment, at det var vigtigt at udvide arbejdsopgaverne med et fokus på mediebrug.

På organisationens hjemmeside forklarer KLF Kirke & Medier, at det nye fokus sker ud fra et ønske om at hjælpe familier og skoler.

TEMA

MICHAEL A. MØRCH ►► Vi mennesker har brug for afslapning, hvor vi trækker stikket. Det er bare virkelig svært, hvis man via sin telefon har hele verden i lommen

Verden er større end Facebook

En masse ligegyldig og unyttig viden var med til, at Michael Mørch og Jacob Grip valgte Facebook fra

AF KAJA LAUTERBACH

Michael A. Mørch er ikke længere på Facebook. Han ved, der er en risiko for, at nogle vil opfatte ham som særlig frelst, når han fortæller det, og han ønsker ikke at fremstå, som om han er den eneste, der kan se nogle udfordringer ved Facebook. Alligevel har han indvilliget i at begrunde, hvorfor han har forladt Facebook.

"Faktisk er det lidt sjovt, at det er blevet så naturligt at være på Facebook, at man skal begrunde, hvorfor man fravælger det," siger den 29-årige studerende.

"Men den måde, Facebook er skruet sammen på, hænger sammen med, hvordan hele samfundet agerer, og det mener jeg, at alle – ikke mindst kristne – er nødt til at forholde sig til."

Ligegyldig information
"Hvis jeg skal sætte ord på, hvorfor jeg har meldt mig ud af Facebook, er der både personlige og etiske grunde," siger han og tilføjer, at grundene filtrer sig ind i hinanden.

Det første, han nævner, er, at Facebook har potentiale til at tage for meget tid. Det skyldes, at Facebook er så proppet med information,

"Facebook lægger op til, at mennesker fremstiller sig selv bedre, end de er. Det betyder, at man let kommer til at tænke ringere om sig selv, end man burde," skriver Michael A. Mørch.

at meget af det egentlig er ligegyldigt og derfor irriterende at skulle forholde sig til. Den tid, man bruger på at scrolle forbi alt det unødvendige, kunne man jo lige så bruge på noget andet.

Michael A. Mørch, der er i gang med at skrive en ph.d i systematisk teologi på Dansk Bibel-Institut, interesserer sig for teologiske og politiske diskussioner, men han oplever ofte, at netop de diskussioner på Facebook ofte kører af sporet og bliver ufrugtbare – selv blandt kristne.

"Det gør, at jeg har mistet lysten til at bidrage," siger han.

Alle kan læse med
Noget andet, der har fremmet Michael A. Mørchs beslutning om at forlade Facebook, er, at mediet lægger op til, at mennesker fremstiller sig selv bedre, end de er. Det betyder, at man let

GRAFIK: FREEPIK

kommer til at tænke ringere om sig selv, end man burde, når man ser det, andre skriver om sig selv, mener han.

Dertil kommer, at alt, hvad man deler på Facebook, bliver registreret og gemt i deres databaser. Hvis man deler personlige ting, skal man huske, at der potentielt er to-tre milliarder mennesker, der læser med, og at man man ingen kontrol har over, hvem de er.

"Facebook er et gennemført råddent firma, der høster data til firmaers reklamer. Hver eneste gang, man besøger en hjemmeside, der har et

Facebook-ikon, registrerer Facebook din nettrafik," siger Michael A. Mørch og fortæller, at man begynder at se flere eksempler på, at folk får reklamer, der har relation til noget, de har skrevet om i private chatrooms.

"Det er en måde at bruge skrøbelighed på, som jeg ikke bryder mig om, og her kan jeg ikke forstå, at hele verden ikke er i oprør."

Michael A. Mørch peger på, at samfundet lægger op til, at mennesker konstant er tilgængelige for hinanden.

"Men vi mennesker har brug for alenetid og

afslapning, hvor vi trækker stikket. Det er bare virkelig svært, hvis man via sin telefon har hele verden i lommen," siger han.

Verden er større
Fravalget af Facebook har medført lidt udfordringer.

"Det sker af og til, at jeg misser noget, fordi alle tænker, at alle er på Facebook, og derfor kun informerer ad den vej. Men der er større problemer i verden, end at jeg går glip af arrangementer," siger Michael A. Mørch.

Han kan se meget godt i de elektroniske medier, og hans tre børn på to og tre

år bliver ikke afholdt fra at bruge elektronik.

"Men min kone og jeg har et ideal om at vise dem, at verden er større end de sociale medier, og at socialt liv og leg er andet end det, man kan på en skærm," siger han.

Fyldt med unødig viden
52-årige Jacob Grip fra Kokkedal er en anden, der har valgt Facebook fra.

"Det gjorde jeg for et halvt års tid siden. Dels fordi jeg oplevede, at det næsten var blevet en besættelse for mig, og jeg skulle kigge der hele tiden, og dels fordi jeg oplevede at blive fyldt med en masse unødig og unyttig viden, der tangerede sladder," begrundet han.

Han oplevede også ting, som han syntes var grænseoverskridende og ikke skulle ud i det offentlige rum. Det brød han sig ikke om og ønskede ikke at være en del af.

Ligesom Michael A. Mørch oplever Jacob Grip, at han kan gå glip af nogle informationer, der kun blev fortalt om på Facebook.

"Jeg har også mistet nogle kontakter, og nogle mennesker er lidt sværere at få fat i," siger han.

Og så arbejder han på, hvordan han får brugt den ekstra tid, han har fået til rådighed, på Guds ord.

Fire råd til at begrænse tiden ved skærmen

Professor Bent Meier Sørensen, der er professor på Copenhagen Business School, har for nylig skrevet bogen *Skærmens magi*. I Kristeligt Dagblad den 15. november gav han fire gode råd fra sin egen hverdag til, hvordan man kan bekæmpe skærmens dragende magt

1. Ring i stedet for at sende en sms. Det kan give mange samtaler, som man ellers ikke ville have fået, og også nedsætte ens tid ved skærmen.
2. Lad være med at tjekke din indbakke før klokken er 13. Det er slet ikke nødvendigt – og i øvrigt er syv ud af ti mails ofte sendt af robotter.
3. Aftal et tidsrum med dit selv, hvor du ikke bruger telefon og computer, når du er sammen med din familie. For eksempel fra klokken 16 til 20. For hvis man lige vil tjekke sin mail, går der let 20 minutter, fordi man ofte mister tidsfornemmelsen, når man er online.
4. Lav klare aftaler med dine børn om, hvor lang tid de må være online. Børn kan ikke selv tage ansvar for, hvor lang tid de bruger på deres skærme, og man kan ikke regne med de tidsmålere, som er på nogle spil.

kl

Kampen om opmærksomhed

AF CARSTEN HJORTH PEDERSEN
DAGLIG LEDER AF KPI
OPSLAG PÅ FACEBOOK

Jeg læste et tankevækken-interview i *Politiken* for få dage siden. Det var med en af verdens førende forskere på feltet, James Williams, som udtalte sig om, hvordan de store digitale platforme – for eksempel YouTube og Facebook – driver rovdrift på vores opmærksomhed. Som tidligere strateg for Google, men nu "tech-afhopper" ved han, hvad han taler om.

James Williams hævder, at tech-giganternes mål er at

fastholde os længst muligt på deres platform. Ikke fordi de har et særligt budskab til os, men for at kunne sælge flere reklamer.

Netflix direktør, Reed Hastings har for eksempel sagt, at de vil konkurrere med menneskers søvn. For kan medierne ikke få en større del af vores "opmærksomhedskage", kan de jo prøve at gøre kagen større.

Hvis disse digitale mega-platforme så havde et godt budskab til os, kunne deres ambition måske være til at acceptere. Men det er ikke tilfældet. De har strengt taget kun to dominerende "budskaber":

1) Alt er lige godt, lige dårligt eller lige gyldigt. Det ligger i selve internettets idé, hvor (næsten) alt skal være tilgængeligt.

2) Køb noget mere af alt det, vores annoncører viser dig. De digitale platforme tænker ikke på, hvad der er til gavn for os, hvilket eksempel med kampen om nattesøvnen viser.

De har en relativistisk og materialistisk dagsorden.

Nu skriver jeg så på en af disse platforme! Og for øvrigt er jeg daglig bruger af Facebook, Google og YouTube! Er det ikke hyklerisk og dobbeltmoralisk?

Jo måske. Jeg har stor sympati for "tech-afhopper-

re". Og jeg tror, verden ville blive bedre, hvis der var flere af dem. På den anden side er heller ikke tech-verdenen sort/hvid. Der er også gode muligheder ved de mange platforme. Især, at vi let kan komme i kontakt med hinanden. Det medgiver James Williams også.

Men måske skal dette få os til at dæmpe vores tech-begejstring og hæve paraderne, så vi og vores børn tager den nødvendige, men hårde kamp for i højere grad at fravælge det digitale univers, fordi der er langt, langt flere vitaminer i det fysiske, kropslige og sproglige nærvær med Gud og andre mennesker.

KIRKE ▶

SØREN ØHRSTRØM ▶▶ Det er ikke min tro, der skaber virkeligheden, men den griber den virkelighed, der allerede er til stede i nådemidlerne

Det var befriende at blive luthersk

I dag betyder dåb, nadver og forkyndelse meget for Søren Øhrstrøm

AF OLE SOLGAARD

Det er noget af en kirkelig og teologisk vandring, 29-årige Søren Øhrstrøm har været på. Som barn og ung var han med i Pinsekirken. I dag er han overbevist lutheraner og medlem af en luthersk menighed. Lange teologiske overvejelser og andre forhold har været med til at skubbe i den retning, tænker han.

Døbt med Helligånden på en børnelejr
Søren blev døbt som 12-årig. Men allerede et par år forinden havde han været på en børnelejr, hvor der med håndspåbyggelse blev bedt om, at han måtte blive "døbt med Helligånden", som man udtrykte det i den kirke, han kom i. Det blev opfattet som noget andet og mere end at blive frelst.

"Det er mit indtryk, at alle, der gik til forbøn af den slags, oplevede åndsdaåben og begyndte at tale i tunger. Når jeg tænker tilbage på flere forbønssituationer, så kan jeg ikke undgå at overveje, om jeg ikke bare har efterlignet forbederens tungetale. Selvom jeg umiddelbart blev fyldt af glæde over troen, tænker jeg i dag, at den praksis er tvivlsom teologisk. Paulus siger jo i Første Korintherbrev 12,30, at det ikke er alle i en menighed, der kan tale i tunger. Og man kan også overveje, om situationen var manipulerende," siger Søren.

Fik øje på, at Jesus er for hele livet
I de første teenageår gik han rundt med en fornemmelse af, at han i nogle karismatiske miljøer savnede et skarpt fokus på selve evangeliet. I den situation fik han på Pinsevækkelsens Efterskole i Mariager hjælp af en lærer, der henviste ham til nogle podcast (lydoptagelser) med amerikanske forkyndere, der havde fokus på evangeliet og skelnede mellem lov og evangelium. Disse forkyndere var inspireret af den evangeliske reformation, men var ikke specifikt

"Teologien skal aldrig følge personlighedstyper, men Bibelens lære, og den lutherske lære er for alle typer," siger Søren Øhrstrøm.

lutheranere.
"Her fik jeg øje for, at Jesus er for hele livet. Evangeliet har ikke kun betydning ved troens begyndelse, for troen lever hele tiden af evangeliet. Åndelig modenhed er ikke at bevæge sig videre til mere 'spirituelle' spørgsmål, men at bevæge sig dybere ind i evangeliet."
Gennem sin gymnasietid i Aalborg og i begyndelsen af studietiden i Aarhus fordybede Søren sig mere i den reformatoriske kristendom, siger Søren.
▶▶
Lærebevidsthed er ikke gold og teoretisk. Evangeliet – og den rette lære om det – er derimod grundlaget for at leve i den kærlighed til andre mennesker, som Jesus ønsker
Søren Øhrstrøm

som han var blevet optaget af, og fandt fodfæste deri.
Personlighed, kæreste og teologisk refleksion Undervejs blev han kæreste med en pige, som kom i Indre Mission og folkekirken. Søren begyndte at følges med hende til møder og gudstjenester og undersøgte såvel folkekirken som den lutherske forståelse af nådemidlerne. Noget, som han hidtil havde forbundet med død kristendom.
"Jeg var vant til, at åndelighed skulle være spontan. Så umiddelbart virkede folkekirkens højtidelighed og faste struktur lidt ritualistisk på mig. Men jeg fandt ud af, at der var en dybde og et evangeliefokus, som jeg kunne tage med hjem og leve på," fortæller han.
I forvejen var Søren blevet noget træt af den karismatiske tilgang, han kendte.
"Jeg var dels kritisk over for det fokus, der var, og den måde, vi praktiserede for eksempel lovsang på. Der var desuden en forventning om, at man var begejstret og glad. Det virkede overfladisk, og jeg kunne ikke selv leve op til forventningen."

Søren er klar over, at han som persontype ikke er så følelsesmæssigt orienteret. Han er mere en indadvendt tænker. Og det kan have spillet ind på hans reaktion. Han tilføjer dog, at teologien aldrig skal følge personlighedstyper, men Bibelens lære, og han mener, at den lutherske lære er for alle typer.
Søren tumlede i omkring fire år med en stribe teologiske og kirkelige spørgsmål og var med til en række arrangementer i missionsforeninger, Dansk Oase og folkekirken. Blandt andet havde han mange overvejelser om dåb og nadver.
Nådemidlerne er fundamentale Efter den tid gik parforholdet i stykker. I mellemtiden var Søren næsten blevet en overbevist lutheraner, men han havde det stadig ikke godt med det, han opfatter som "den folkekirkelige status som statslig servicekirke". Siden 2015 har han været medlem af Den Evangelisk-lutherske Frikirke.
"For mig er noget af det unikke ved det lutherske, at det er en nådemiddelkri-

▶▶
Jeg kan regne med Guds løfter og hvile i det, uanset hvordan jeg selv føler det. Det er en befriende kristendom, der giver grund til en sund frelsesvished
Søren Øhrstrøm
stendom. Før følte jeg nærmest, at jeg gennem intens bøn og lovsang skulle hive Gud ned til mig, så han kunne blive nærværende. Men nu lægger jeg vægt på, at det er Gud, der søger os og kommer til os. Gud kommer til os gennem Ordet, dåben, nadveren og skriftemålet," pointerer den overbeviste lutheraner.
"Guds tilstedeværelse er ikke afhængig af, at jeg tror på ham. Det er ikke min tro, der skaber virkeligheden, men den griber den virkelighed, der allerede er til stede i nådemidlerne. Jeg kan reg-

ne med Guds løfter og hvile i det, uanset hvordan jeg selv føler det. Det er en befriende kristendom, der giver grund til en sund frelsesvished."
"Selvom luthersk kristendom måske ikke ser så imponerende ud, tror jeg, at netop det lutherske fokus giver mig mulighed for at løbe et 'maratonløb', fordi jeg har et hvilested, der giver mig energi til at holde ud og dele troen med andre, mens jeg er på vej mod livets mål."
Lære og liv hænger sammen
Søren vil på ingen måde tage kristenlivet fra de kristne, der har et andet bekendelsesgrundlag, men han er overbevist om, at netop den lutherske lære er bibelsk.
Det er vigtigt for ham at understrege, at lærebevidsthed ikke er gold og teoretisk. Han mener derimod, at evangeliet – og den rette lære om det – er grundlaget for at leve i den kærlighed til andre mennesker, som Jesus ønsker.
"Jeg synes, det er et problem, når forkyndelsen bliver 'sørgervendig' i betydningen 'selvcntreret'. Man tror, man kan lokke folk med budskaber om 'syv skridt til et bedre liv', men det er bare med til at udvande kristendommen og gøre den til endnu en selvhjælpsideologi. Det fjerner fokus fra den lære, der virkelig er liv i."
"Vi er ikke overladt til at lytte efter en 'stille stemme i vores indre', for Gud har åbenbaret sig i Bibelen. Så den må vi fordybe os i og hente kraft fra. Vi trænger til at få en fornyet opmærksomhed på evangeliet og den lutherske lære," udfordrer Søren Øhrstrøm, der siden august har undervist i samfundsfag og religion på Det Kristne Gymnasium i Ringkøbing.
På spørgsmålet, om han i dag vil sige, at han er døbt med Helligånden, svarer han uden tøven med et stort luthersk smil:
"Ja, jeg er døbt med Helligånden. For det er alle kristne. Ved dåb og tro har Helligånden nemlig taget bolig i os og gjort os til Guds børn."

Jakobs
**Blomster-
forum**

Farverivej 8, Skjern
97 35 25 21
jakobsblomsterforum.dk

Vær med til at støtte Forkynderfonden

Dan Hessellund og Peter Olsen er begge ansat halvtids til forkyndelse og bibelundervisning ved møderækker, lejre og bibelweekender i hele Danmark.

Vi glæder os over denne mulighed for at tilbyde alle kredse og frimenigheder at benytte de to afdelings-ansatte helt gratis.

Naturligvis er der udgifter forbundet med det, men vi håber, de kan dækkes gennem frivillige gaver.

Vi er taknemmelige for de mange, der allerede har støttet ordningen. Samtidig spørger vi frimodigt om en god decemberegave for at få økonomien til at balancere.

Vil du være med til at sikre, at afdelingerne også fremover kan have ansatte til at forkynde Guds ord ved møderækker og lignende, så send din gave til:

Forkynderfondens konto: 7780-1952662.

Martin Jepsen, formand for Sønderjylland-Fyns afdeling.
Asger Mogensen, formand for Vestjyllands afdeling.

lm

Ring til LM's telefonandagt

74 52 66 44

Ny andagt hver dag

Annelise og Axel Rye Clausen
- et langt liv i international mission

Kald og konsekvens
Et liv i international mission

»Det er utallige erfaringer og oplevelser fra dette missionærliv, de deler med deres læsere. En erfaringsverden, der så vist også rummer skuffelser og kriser i enkeltprojekter, men hvor netop lukkede døre og blindgyder ofte har bidraget til, at nye veje åbnede sig for det overordnede projekt: at evangeliet skal finde vej til stadig flere.«

Leif Rasmussen, Fhv. generalsekretær i Luthersk Mission

248 sider
249,95 kr.

Lohse | LogosMedia | Credo | Fokal | Kolon | Refleks
Forlagsgruppen Lohse · 75 93 44 55 · info@lohse.dk

Kender du en blind eller svagsynet...? Så henvis til **KABB!**

- Bibelen og kristen litteratur på CD-lydbog
- Gratis udlån til blinde og svagsynede
- Mere end 1000 titler - og altid nye på vej
- Katalog på www.kabb.dk
- Årligt sommerstævne

Kristeligt Arbejde Blandt Blinde

tlf.: 7591 0255
post@kabb.dk
www.kabb.dk

128 Aarhus lejligheder i grønne omgivelser

Lyse, rummelige og delevnede lejligheder - 2, 3 eller 4 værelser - til en fornuftig pris, i cykelafstand fra Aarhus C og de fleste uddannelsesinstitutioner.

Tjek ind på vores nye hjemmeside og få indtryk af lejlighederne og dem der bor i dem.

Hejredalsparken.dk
Lejligheder i Aarhus

Vi har boligerne
Kom med din hverdag

Lærer søges til barselsvikariat fra d. 1. marts 2019

Vi søger en lærer der sammen med os brænder for at skabe barnets bedste skole.

Stillingen er på 100% og vil minimum vare indtil 31. december 2019.

Ansøgningsfrist: 7. januar 2019.

Læs mere på www.skrif.dk.

Løn- og ansættelsesforhold iht. overenskomst mellem LC og Finansministeriet.

Fasanvej 18 - 6900
Skjern - tlf. 97351360

NYBRUDSARBEJDE I PERU

LM søger en missionær til nybrudsarbejde, evangelisation og menighedsarbejde i Peru. Formålet med arbejdet er at være med til at opbygge den lutherske kirke i Peru og støtte kirken i at nå længere ud med evangeliet.

Mulige opgaver:

- Menighedsplantning, støtte og opfølgning
- Forkyndelse og bibelundervisning
- Opbygning af børne- og ungdomsarbejdet
- Diakonale projekter

Læs mere om jobbet på dml.dk/job/missionaer.
Eller kontakt missionskonsulent Christian Lund Pedersen på tlf 93 88 02 56 / clp@dml.dk.

lm

LUTHERSK MISSION

Heragården - et § 107 botilbud

- for unge med særlige behov.
- personlig udvikling og botræning
- 13 beboere mellem 18 og 35 år
- kom og bliv klar til at bo selv
- støtte til uddannelse / job på særlige vilkår
- socialt fællesskab

Tlf.: 96 27 31 00

Find os på www.heragaarden.dk

Vi arbejder ud fra de kristne livsværdier med ligeværdighed og næstekærlighed

Velkommen hjem!

På Grejsdalens Efterskole lærer vi eleverne at omsætte kristendommen til praksis hver eneste dag i den måde, som vi møder hinanden på i samtale, omtale og væremåde.

Læs mere på
grejsdalens.dk

STILLINGS OPSLAG

Kontor/sekretær stilling til kristen specialefterskole

Et spændende job med stor frihed, gode kolleger og en travl hverdag, hvor unge mennesker ofte tilføjer krydderi. Erfaring fra en lignende stilling er en fordel.

Se mere på www.sdrborkefterskole.dk om stillingsopslaget.

Vi er en kristen specialefterskole med 70 elever. Der er to i ledelsen og derudover en socialrådgiver og en sekretær på kontoret.

I alt har skolen 31 medarbejdere. Skolen har fokus på at give de bedste betingelser for læring, samvær og trivsel.

Den ugentlige arbejdstid er fra 28 timer med mulighed for fuldtidsstilling, afhængigt af kvalifikationer. Der aflønnes i henhold til kvalifikationer og anciennitet.

Ansøgningsfrist den 21. december. Samtaler forventes afviklet i uge 2-3. Forventet ansættelsesstart aftales. Ansøgningen sendes til: info@sdrborkefterskole.dk.

penta byg a/s
HOVED- OG TALENTRÉPRISER

pentabyg.dk

HENRIK HADBERG ►► Bogen fortæller ikke en masse om Henrik Nymann Eriksens egne meninger og holdninger, men den formidler bibelundervisning

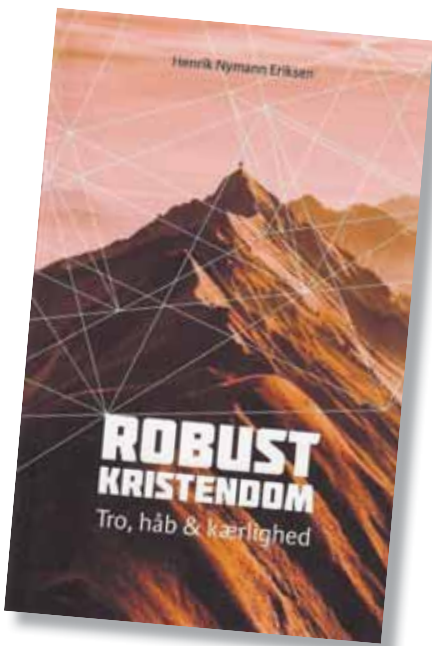
Troslære, praktisk kristendom og sjælesorg flettet sammen

BOGANMELDELSE
AF HENRIK HADBERG
FRIMENIGHEDSPRÆST
.....
Henrik Nymann Eriksen:
Robust kristendom
Luthersk Missions Bibel-
skoles Elevforenings Forlag
2018

160 sider – 125,- kroner

Jeg vil gerne give mine varmeste anbefalinger af *Robust kristendom*. I en tid hvor meget kristendom er optaget af karismatiske nådegaver, medrivende lovsang og dynamisk kirkeliv, har Henrik Nymann Eriksen skrevet en yderst opbyggelig og sund bog. Bogen fortjener at blive læst – og læst igen. Læs den alene, og læs den sammen med andre. Læs et lille afsnit hver dag som andagtsbog. Hvis vi virkelig får levet i bogens indhold, er vi på vej mod en robust kristendom, som holder både i medgang

og modgang. Bogen er skrevet i et godt og flydende sprog med mange små afsnit og et gennemgående tema. Her er troslære, praktisk kristendom og sjælesorg flettet sammen til et hele. Godt gået! Bogen har en flot indledning og introduktion til treklangen ”tro, håb og kærlighed”. Så følger en ”krop” med tre kapitler, et om hvert begreb. Tre kapitler, som udmærket kan læses hver for sig. Hvert af de tre hovedkapitler slutter med en kort og relevant sammenfatning. Og bogen afsluttes med en ganske kort samfundsanalyse og opdatering på treklangen. Jeg læste indledningen og introduktionen og sprang så direkte til afslutningen. Det gav mig høje forventninger til selve ”kroppen”. Faktisk var jeg spændt på, om bogen kunne holde niveau i de tre hovedafsnit. Det kunne den. Bogen bærer tydeligt præg af mange timers undervisning på LM’s bibel-

skole. Stoffet præsenteres systematisk og med mange små detaljer inklusive små sproglige finurligheder. Her er ikke alene god troslære, men også mange udfordringer til et konkret kristenliv. Ikke mindst i de to kapitler om håb og kærlighed fylder det konkrete kristenliv. Kapitellet om tro har til gengæld et rigtig godt sjælessørg-

risk budskab. Bogen fortæller ikke en masse om Henrik Nymann Eriksens egne meninger og holdninger, men den formidler bibelundervisning. Det tydeliggøres af de mange bibelcitater. Og det gør den til en brugsbog. Bogen hører også til blandt de bøger, som jeg opfordrer mine norske kollegaer til at få udgivet.

LEDER ►

Brug den tid, der er til overs

HVAD LAVER ET tema om medieforbrug og sociale medier egentlig i Tro & Mission? Skulle vi ikke hellere have et tema om bibellæsning, synd, mission, tvivl eller andre specifikt kristne emner? Alle de nævnte emner er gode temaemner til denne avis, og i parentes bemærket er de også eksempler på emner, vi allerede har behandlet på temaplads inden for de seneste to år. Men kristne lever ikke bare i en lille lukket verden, hvor synd, bekendelse, bøn og bibellæsning er det eneste, der er at sige om livet. Vi lever i en medieverden, og mange af os har mediernes prædikestol stående på stuens bedste plads, eller vi bærer den med os i lommen overalt, hvor vi går.

MEDIERNE GIVER INDSIGT, afslapning og klæder os på til at være borgere i det moderne samfund. Men vores brug af dem indebærer også en risiko for, at de mange indtryk og de hurtige skift mellem indhold tager al vores opmærksomhed. Vi kan ende med at være i samme rum som andre mennesker uden mentalt at være til stede. Der er også risiko for, at vi ikke får hvilet og ikke får tid til fordybelse. Det er en høj pris at betale. Det er det for alle mennesker, men særligt for den troende, som har kald til at tage hånd om de svageste i denne verden, oplære menighed og familie i troen og selv bevare et nært forhold til Gud. For alt dette kræver nærvær, tid, ro og fordybelse. Det kræver overskydende tid, som ikke straks bliver fyldt ud med telefonen eller tv’et.

FOR MIN EGEN del trænger jeg til at øve mig på dette. Det er så let at ty til smartphonen, hvis der lige er fem minutter til overs, hvis der er et længere ophold i samtalen eller som en overspringshandling. Og det er så let at vælge nyheder og debatter frem for prædikener og bibel. Andre vælger måske underholdning eller sociale medier frem for nyheder. Der kan ikke sættes fælles regler op for, hvor meget eller hvor lidt tid, vi må bruge – det er jo ikke medierne i sig selv, der er problemet, men vores tilgang til dem. Faktum er, at døgnet kun har 24 timer, og at vi ikke kan være til stede i nuet på andre tidspunkter end lige nu.

Den tid, jeg ikke bruger på mit medmenneske og på Gud i dag, kan jeg måske bruge i morgen, men i morgen er der nok endnu en vigtig debat, et spændende spil eller en interessant Facebook-opdatering, der kalder på min opmærksomhed. Spørgsmålet for hver enkelt af os er, om vi ikke skulle tillade os selv at gå glip af, hvad der sker på skærmen for vores næstes og vores egen skyld.

Nicklas Lautrup-Meiner
ansv. redaktør

tro &
mission
inspiration | nærvær | holdning

LM-juniorer får eget sanghæfte

Sanghæfte for børn i 4.-7. klasse indeholder ældre sange og sange af juniorerne selv

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER
.....
Et sanghæfte for de mellemste med sange af både nyere og ældre dato kommer på gaden, når LM Between den 6. december udgiver *Sing Between Friends*. Trods det engelske navn er alle de 30 sange, som hæftet indeholder, på dansk, og alle sangene findes i en mp3-version, som er indspillet af LM’s musikkonsulent Christian Engmark og fire solister.

Trampolin og gammel klassiker Målgruppen for sanghæftet er børn i 4.-7. klasse. Omkring 20 af sangene er valgt

af denne målgruppe, og ni af sangene er helt nye og er blandt andet skrevet af LMU’ere og juniorer i LM. Her finder man så forskellige sange som *Tram-*

polinsangen om Gud, der svarer på bøn selv midt på en trampolin, og den noget ældre sang *Ren og retfærdig*. Sidstnævnte løber også suverænt med førstepladsen over sange med flest ordforklaringer. Udvalget har nemlig agt sig i selen for at gøre både nye og gamle sange forståelige for målgruppen. Bygger bro til LMU og LM Sanghæftet indeholder også moderne lovsangsklassikere som *Dette er Herrens dag* og *Vi vil proklamere sejren* samt de lidt mere indholdstunge *En spire voksede frem* og *Gud er*

min hyrde. Alsidigheden i sangvalget skal ifølge forordet give brugerne en fornemmelse af et sanghæfte, som er helt deres eget, samtidig med at det bygger bro til møderne og ikke mindst sangene i LMU og LM. Det engelske navn på sanghæftet spiller på målgruppen, men temaet findes også igennem hæftet, hvor der er tegninger af fire juniorer, som synger, leger og laver andre ting. Sanghæftet udkommer både i en version med og uden noder, der begge kan købes på LMBU’s hjemmeside. Her kan også købes en indspilning af alle de 30 sange.

LÆS PÅ DLM.DK ►

Lektiehjælp i missionshuset

Da juniorklubben i missionshuset i Kvistgård måtte lukke, fik en teenager den idé at invitere byens børn indenfor til hygge og hjælp med at løse skoleopgaverne

dlm.dk/nyt

Julemagasin til alle i byen

Frivillige fra Indre Mission i Aulum uddeler 1.500 eksemplarer af LogosMedias julemagasin 24:12 som en julehilsen til alle husstande i den lille vestjyske by

dlm.dk/nyt

Dina Burgdorf Jacobsen kan fortælle mange succeshistorier fra sit arbejde i Cambodja. Men selv hvis hun ikke kunne det, ville hun alligevel være dér, for det er Guds opgave til hende.

youtube.com/lutherskmission

Tro & Mission, Industrivænget 40, 3400 Hillerød

POST

DANMARK

PP

ID-nr: 42591
Sorteret Magasinpost

tro & mission

inspiration | nærvær | holdning

LM

LUTHERSK MISSION

21

3. DECEMBER 2018

ÅRGANG 118

150

ALLE TIDERS MISSION!

LUTHERSK MISSION 1868-2018

FOTO: ISTOCKPHOTOS

TEMA

Digitale medier;
Er YouTube gavn-
lig eller spild af tid?
Hvordan påvirker
den øgede brug af
elektroniske medier
og skærme evnen til
at koncentrere sig?
En teenager, en lærer
og en tysk professor
fortæller om, hvor-
dan de oplever de di-
gitale medier

6-8

- Den lutherske kirke i Peru sender missionæ-
rer til Bogotá. LM-mis-
sionær Roar Steffen-
sen står for kontakten

4
- 16.-18. november del-
tog 400 unge i konfe-
rencen Mission18. Her
var temaet: Er der en
læge til stede?

3
- Juliane Høeg fra Hol-
stebro har været i
praktik på LM's sekre-
tariat. Hun skriver om
sit forhold til YouTube

6